

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اعضای شورای شهر و شهردار تهران - 17 / آذر / 1382

بسم الله الرحمن الرحيم

برادران و خواهران عزیز؛ خیلی خوش آمدید. من اولاً خدای متعال را سپاسگزاری می‌کنم به خاطر توفیقاتی که برای اداره‌ی شهر تهران در مجموعه‌ی شورای اسلامی شهر و شهرداری به شما ارزانی شده است. هر لطفی که خدای متعال به شما بکند و توفیقی که به شما بدهد، همه‌ی ما باید شکرگزار آن باشیم. از این هم که بحمدالله محور کار در شهرداری، خدمت به مردم قرار گرفته و انسان حضور خدمت‌رسانی را در شهرداری حس می‌کند، خدای متعال را شاکر و سپاسگزارم.

یکی از بزرگترین چیزهایی که کام مردم را شیرین می‌کند، این است که ببینند، حس کنند و بیابند که مسئولان امور آنها در پی خدمت صادقانه و پیگیرانه و عالمانه به آنها هستند. خود همین، مردم را خوشحال می‌کند. گاهی گفته می‌شود باید مردم را شاد و افسردگان را از افسردگی خارج کرد؛ این حرف درستی است. اگر کسانی به معنای حقیقی کلمه دنبال این موضوع هستند، راهش همین است؛ به مردم نشان دهند که در پی کار صادقانه و پیگیرانه و عالمانه‌اند. این بیش از همه چیز فضا را شادمانه خواهد کرد.

شما هم خوب عمل کرده‌اید. من، هم از شورای اسلامی شهر تهران به خاطر کارهایی که کرده‌اند، جدیتی که به خرج داده‌اند، شهردار خوبی که انتخاب کرده‌اند، اهتمامی که به کارها دارند و دنباله‌گیری‌ای که از کارها می‌کنند - مضمون همین گزارشی که آقای مهندس چمران دادند و قبلاً هم من اطلاع داشتم و شنیده‌ام - صمیمانه تشکر می‌کنم؛ و هم از آقای دکتر «احمدی‌نژاد» و همکارانشان به خاطر کار مخلصانه‌ای که انجام می‌دهند، سپاسگزارم. شما هنوز خیلی کار در پیش دارید. آنچه انجام شده، ارزشمند است؛ اما نسبت به آنچه باید انجام شود، کم است. همین مقداری که انجام داده‌اید هم حقیقتاً برای مردم و مسئولان منصف جای شکرگزاری است. کارهای خوب و اقدامات مفیدی صورت گرفته است. انسان رایحه‌ی طیبیه‌ی احساس خدمت را استشمام می‌کند؛ می‌بیند که در مدیریت خدمت به مردم، احساس اخلاص برای خدا وجود دارد. این چیز خیلی باارزشی است؛ بخصوص در شهرداری که با مردم سر و کار دارد. سازمانهایی که سروکارشان با مردم بیشتر است، باید روح خدمتگزاری و اخلاص را بیشتر از جاهای دیگر داشته باشند.

اولین نکته‌ای که می‌خواهم به همه‌ی شما توصیه کنم، این است که در این راه ثابت قدم باشید و آن را ادامه دهید. شروع، چیز مبارکی است؛ اما کافی نیست. «انّ الذین قالوا ربّنا الله ثمّ استقاموا تتنزلّ علیهم الملائكة (60)». وقتی استقامت ورزیدید، در راهی پای فشردید و آن را استمرار دادید، ارزش آن مضاعف می‌شود. به شروع خوب اکتفا نکنید؛ بنا را بگذارید بر ادامه‌ی راه، همراه با دقت و ملاحظه و مراعات همه‌ی شرایطی که برای ادامه‌ی این راه لازم است. بنابراین راه خدمت‌رسانی و اهتمام به آن را ادامه دهید.

توصیه‌ی بعدی - که خود شما هم آن را ذکر کردید - این است که از هیچ چیز نترسید و به خدا توکل کنید. بدانید که اگر برای خدا کار کردید، خدا به شما کمک خواهد کرد: «من کان لله الله له (61)»؛ هرکس برای خدا باشد، خدا برای اوست. قوانین و نوامیس طبیعت در خدمت او حرکت می‌کند و مثمر ثمر می‌شود. هر کس راه نیک را برای خدا انتخاب کند، خدای متعال ادامه‌ی این راه را تا وقتی که او همّت و اراده دارد، برای او هموار خواهد کرد؛ یعنی هر قدمی بردارید، قدم بعدی برای شما مفتوح خواهد شد و همین‌طور که پیش بروید، خدای متعال گشایشهای پی‌درپی را برای شما به وجود خواهد آورد. به خدا توکل کنید، از هیچ چیز نترسید و ملاحظه‌ی تهدیدها و اخمها را نکنید. البته این به معنای آن نیست که از دشمنیها غفلت کنید؛ نه، غفلت هم نکنید. واقعاً اژدهای هفت سر فساد مالی چیزی نیست که به این آسانیا بشود آن را ریشه‌کن کرد. آنچه من دریافته‌ام، این است:

گفت اژدهاست او کی خفته است

از پی بی‌آلتی افسرده است

تصور نکنید کسانی که از مصادره‌ی زمینهای ملی و از قانون شکنی به سرمایه‌های بی حساب دست یافته‌اند و جریانهای مالی را با ویژه‌خواریهای خود به سمت جیبهایشان سرازیر کرده‌اند، الان که شما سر کار آمده‌اید، آرام بنشینند و دست از پا خطا نکنند؛ نخیر، اینها توطئه خواهند کرد؛ از نقاط ضعف استفاده خواهند کرد؛ نقاط ضعفی خواهند آفرید تا از آنها استفاده کنند. باید مراقب اینها باشید.

پس، هم به خدا توکل کنید و هم مراقب کسانی باشید که از صحت عمل شما ضربه می‌بینند. هر مسؤولی اگر صحت عمل داشته باشد، يك عده سودخوار مفسد فاسد قطعاً ضربه خواهند دید. آنها هم ضعیف نیستند و به حسب عادی امکاناتی در اختیار دارند؛ مراقب ضربات آنها باشید. البته همان‌طور که گفتم، میدان، میدان مبارزه است. در میدان مبارزه، انسان در انتظار این است که دشمن به او ضربه بزند و حمله کند؛ اما به خدا توکل می‌کند و همه‌ی قدرت و علم و هوشمندی و عقل خود را به کار می‌گیرد و پیش می‌رود. «فاذا دخلتموه فاتکم غالبون (62)»؛ حضرت موسی به بنی اسرائیل گفت شما بروید وارد شوید؛ همین قدر که وارد شدید و پشت به میدان نکردید، غلبه با شماست. پس مهم این است که پشت به میدان نکنید و میدان را حفظ و کار را دنبال کنید؛ خدای متعال هم به شما کمک خواهد کرد.

توصیه‌ی دیگر من این است: همکاری‌ای را که بحمدالله الان بین اعضای شورای شهر و همچنین بین شورای شهر و شهردار وجود دارد، با همه‌ی نیرو حفظ کنید. شهردار توجه داشته باشد که شورای شهر ریشه‌ی اوست؛ شورای شهر هم مدیری را که انتخاب کرده، با همه‌ی وجود تقویت کند. با هم باشید. شورای شهر، شهردار را تقویت کند؛ چون سربازی است که او را به وسط میدان فرستاده است؛ بنابراین باید پشت جبهه‌ی او را به طور کامل داشته باشد. آن سرباز هم خود را از ریشه و اصل و پایه‌ی خود منقطع نداند؛ متصل به آن جا و منبعث از آن جا بداند. این، مجموعه‌ی واحد مدیریت شهری است. البته در سازمان اداری جمهوری اسلامی برای شورای شهر قیمی معین نشده است؛ چون منتخب مردم است و شهردار را هم انتخاب می‌کند و کارها را با همین روشهای درست و شیوه‌های سالم، پیش‌بینی و برنامه‌ریزی می‌کند و سپس انجام می‌دهد.

هم آقای مهندس «چمران» و هم آقای «احمدی‌نژاد» اشاره کردند که در کارها از شیوه‌های علمی استفاده می‌شود. این بسیار ضروری و لازم است؛ من هم روی این موضوع تکیه می‌کنم. از علم و فکر و برنامه و اشخاص عالم استفاده کنید. هرچه می‌توانید، عقول صاحبان عقل را بر عقل خودتان بیفزایید و ذخیره‌ی عقلانی خود را تقویت کنید تا بتوانید کارها را انجام دهید.

تهران مسائل و مشکلات زیادی دارد که در بلندمدت حل خواهد شد؛ منتها شما باید این مشکلات را بشناسید. حاشیه‌نشینیهای تهران، توسعه‌ی بی‌حد و حصر تهران، مسائل داخل تهران، معماری نامتجانس و ناهماهنگ تهران و اختلاف فاحش بین محلات تهران مسائل بسیار مهمی است. اینها را باید بشناسید. مشکلاتی که ممکن است از آنها نقطه‌ی ضعف پدید آید، شناسایی کنید. خطرهای پیش‌بینی و برای مقابله با آنها برنامه‌ریزی کنید. خود را آماده و مجهز نگه دارید.

بخش دیگر مربوط به مسائل فرهنگی و اجتماعی تهران است. کار شهرداری فقط ساخت و ساز نیست. خوشبختانه در زمینه‌ی مسائل فرهنگی هم شما در گزارش خود مواردی را ذکر کردید. مسائل فرهنگی و اجتماعی شهر، بسیار مهم است. سعی کنید روح دیانت و اخلاق اسلامی را در فضای شهر تهران ساری و جاری کنید؛ این کاری است ممکن و گره‌گشای بسیاری از مشکلات است. خیلی از مشکلات ما ناشی از دور شدن از فضایل اخلاقی است. هرچه از فضایل اخلاقی فاصله بگیریم، مشکلات و گره‌های زندگی پیچیده‌تر و بیشتر خواهد شد. باید خود را به اخلاق اسلامی و ملکات فاضله‌ی اسلامی نزدیک کنیم و این در محیطهای فرهنگی شهرداری کاملاً امکانپذیر است؛ در کیفیت اداره‌ی بوستانهای شهری که ظاهر فرهنگی هم ندارد - محیطی است برای این که مردم بیایند از آنها استفاده کنند -

امکانپذیر است؛ در فرهنگسراها و در نوع کارهایی که شهرداری در تهران می‌کند - نصب تابلوها، تبلیغات، رفت و آمدها، ترافیک و همه‌ی چیزهای دیگر از این قبیل - امکانپذیر است. شما می‌توانید با همه‌ی این وسایل، اخلاق فاضله را در مردم گسترش دهید. نیت را این قرار دهید، برنامه‌ریزی را بر اساس این بگذارید؛ خدای متعال هم کمک

و الهام خواهد کرد تا بتوانید راههای صحیح را در این مورد پیدا کنید و پیش بروید. در داخل تشکیلات شهرداری با فساد مماشات نکنید ؛ چه فسادى که مربوط به بیرون شهرداری است و می‌خواهد از ابزار شهرداری استفاده کند، چه فسادى که خدای نکرده در درون هسته‌ای از هسته‌های شهرداری رخنه کرده باشد و در آن جا بخواهد گسترش پیدا کند و فضا و محیط امنی برای خود درست کند. هرگونه مماشات با فساد و میدان دادن به آن، زیر پای خود شما را خالی و امکان ادامه‌ی کار را برای شما دشوار خواهد کرد. نگذارید در هیچ جای شهرداری فساد رخنه کند. البته کار دشواری است. شهرداری جایی است که انسان در آن با پول، با مردم، با مراجعان و با کسانی که حاضرند برای بعضی از مقاصد خود ولخرجی کنند، مواجه می‌شود. این طور جاها خیلی باید مراقب بود. این جاست که تقوای الهی به درد می‌خورد. تقوا زره‌ای است که اگر انسان آن را پوشید، تیرهای زهرآگین فساد و گناه در او کارگر نخواهد شد و او را از پا نخواهد انداخت. تقوا حصن منیع انسان است. این که این همه ما را به تقوا توصیه کرده‌اند، به خاطر همین است. بسیاری از خطاها و انحرافات که مشاهده می‌کنید، ریشه‌ی فکری ندارد ؛ نه این که خیال کنید يك ایدئولوژی است که کسی را به این نحوه عمل کردن وادار می‌کند ؛ نه، ریشه‌ی بسیاری از اینها در نفسانیات خود انسان است. يك جا پای انسان می‌لغزد و جلوگیری نمی‌کند ؛ این لغزش ادامه پیدا می‌کند و انسان درصدد توجیه برمی‌آید و برای خودش ایدئولوژی می‌سازد. انسان گاهی مبنای فکری درست می‌کند تا خطای خود را اصلاح کند. جلو خطاها و لغزشهای خود را از همه جا بگیریم و بهتر از همه جا، اول کار است و بهتر از اول کار، پیشگیری است. این، روح تقوا را در ما تقویت خواهد کرد.

امیدواریم ان شاء الله خدای متعال به شما کمک کند. ما هم وظیفه داریم به شما دعا کنیم و دعا می‌کنیم. توصیه‌ای را هم که مطرح کردید، من با مسؤولان در میان می‌گذارم. امیدواریم با خدمات خود و با کار و تلاش صادقانه و مخلصانه‌ای که انجام می‌دهید، بتوانید ان شاء الله روزه‌روز بیشتر مردم را خرسند کنید. این که در را روی مردم باز می‌کنید تا بیایند با شما ملاقات کنند، کار بسیار مثبت، خوب و باارزشی است ؛ این را حفظ کنید. البته این کار زحمت و دردسر دارد ؛ لیکن این مؤونه را بر خودتان هموار کنید و زحماتش را به جان بخرید تا ان شاء الله از آثار نیک آن برخوردار شوید. از بزرگترین اجرهایی که خدای متعال نقداً به انسان می‌دهد، رضایت مردم است - البته اجرهای بزرگتر بعدی به جای خود محفوظ - همین که مردم خوشحال و شادمان می‌شوند و از شما تشکر می‌کنند.

والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته

(60) فصلت: 30

(61) مسالك الافهام: ج 1 ص 132

(62) مائده: 23